

Térségi Tükör

Közelítő információs havilap • Megjelenik minden hónap első hetében • V. évfolyam 2. szám, 2011. február

Ásotthalom, Bordány, Domaszék, Forráskút, Mórahalom, Öttömös, Pusztamérges, Röske, Ruzsa, Szeged, Üllés, Zákányszék

Felélénkült a közösségi élet a tanyavilágban

Gátsor és Kissor lakóit erősítik a közösségi házak

„Egyedülálló kezdeményezés volt ennek a két közösségi háznak a létrehozása, melyek létjogosultságát határozottan igazolta a nyitás óta eltelt idő” - értékelte a kissori és gátsori központok működését Petró Ferenc. Ásotthalom polgármestere örömmel számolt be róla lapunknak, hogy a közösségi terek kialakításának köszönhetően felpezsdült a társasági élet a tanyasorokon: családi összejövetelek, bálók, kulturális programok és szentmisék váltják egymást mindkét helyen.

„Büszkéek lehetünk erre a két központra, melyekhez hasonló tanyasi beruházások utoljára talán Klebelsberg Kunó idején voltak” - emelte ki

Petró Ferenc. Hozzátette azt is, hamar megvalósulni látszik ezek eredeti célja, vagyis az, hogy a tanyasi emberek számára ismét visszaadják

azokat a közösségi tereket, amit régen az ottani iskolák jelentettek.

A polgármester beszámolt róla, hogy mióta megnyíltak a közpon-

tok, szinte nincs olyan hét, hogy ne használnák valamelyiket családi vagy ünnepi (pl. karácsonyi) összejövetelre, szilveszteri mulatságra, de számos kulturális és turisztikai programnak is helyet adnak a házak. Most éppen a farsangi bálók töltik meg hétről hétre a két közösségi teret.

Visszatérő hagyományok és gazdagodó lelki élet

Petró Ferenc örömmel és bizakodással tért ki arra is, hogy abban is segítettek a központok, hogy visszatérjenek a régi idők hagyományai és erősödjön a tanyákon élők lelki élete is: Kissoron minden hónap harmadik, Gátsoron pedig minden hónap első vasárnapján szentmisét tartanak. „Kissoron az egyik misén mintegy hatvan ember vett részt. Ez is mutatja, hogy van rá igényük az ittenieknek. A szentmise után pedig nem indultak azonnal haza az emberek, hanem leültek beszélgetni, kártyázni.”

folytatás az 4. oldalon

A doni áttörésre emlékezett a megye

A Szabad emlékezés szobránál hajtottak fejet a doni katasztrófa hősei előtt az esemény 68. évfordulója alkalmából Csongrád Megye Önkormányzata és a Rendezvényház.

Az eseményen részt vett a tragédia egyik túlélője, *Gancsa Lajos* is, aki *dr. Zakar Péter* megyei alelnökkel együtt helyezte el az emlékezés virágait a szobor előtt.

folytatás a 7. oldalon

Demokratikusabb közgyűlés és az előző nyolc év átvizsgálása

Helyt állni tanácsnokként és bizottsági elnökként

A Fidesz-KDNP javaslatára átalakított városvezetési rendszer működéséről, városfejlesztési és külügyi tanácsnokként eddig végzett munkájáról, a Szeged számára megőrzött lézerközpontról és az idej költséggvetésben tervezett új elemekről is beszélt lapunknak Gyimesi László, a Fidesz szegedi szervezetének elnöke. A képviselő a Gazdasági és Pénzügyi Átvételi Ideiglenes Bizottság elnökeként arról is beszámolt, hogy bár a polgármesteri hivatal számtalan módon akadályozza az elmúlt nyolc év ügyeinek áttekintését, reményeik szerint az önkormányzat korábbi működését vizsgáló szakértők februárban már nyilvánosságra fogják hozni első részjelentéseiket.

folytatás az 5. oldalon

Homokháti településvezetők tervei új évre

Kitartó, odaadó munka 2011-ben is

A Homokháti Kistérség polgármestereinek munkáját ebben az évben is a csillapíthatatlan tenni akarás és szorgalom vezérli, ha választópolgáiraik életkörülményeinek javításáról van szó. Ez a hozzáállás, munkaszeretet jellemzi Ruzsa, Röszeke, Üllés és Bordány község polgármestereit is.

„Röszeke számára maradtak még olyan feladatok, melyeknek megvalósítása erre az évre vár” - mondta el község polgármestere. *Borbásné Márki Márta* hozzátette, az idén nagy hangsúlyt fektetnek a közösségi terek fejlesztésére, így még 2010 decemberében megkezdték a helyi Szociális Szolgáltató Központ épületének teljes rekonstrukcióját. 2011-ben a helyi művelődési ház belső felújítására is sor kerül majd. Mivel Röszeke az egyik legmélyebben fekvő település, égető szükség lesz a megtervezett belvív-elvezető rendszer ütemezett felújítására is, hogy a jövőben minél kevesebb gondot okozzon a lakosságnak a belvív. Ezenkívül a külterületi tanyai földút-hálózat folyamatos javítása és modernizációja is szükségessé vált.

„Ruzsa életében egyetlen olyan pályázat van, ami a 2010-es évről erre az évre került át, ez pedig a helyi művelődési ház felújításáról szól. Ennek megvalósítására már nem kell sokat várni, hiszen még ebben az évben elkezdődnek a kivitelezési munkálatok” – tudtuk meg *Sánta Gizellától*. Ruzsa polgármestere egyik legfontosabb feladatának az ipari területek kialakítását tartja, ami az új munkahelyteremtés alapjával szolgálhat. Ezenfelül szükséges lenne a meglévő utak helyrehozatala, valamint külterületi parkok kialakítása a turisztikai vonzerő növelése érdekében.

A két község polgármestereiben nemcsak a kitartó és odaadó munka a közös, hanem az is, hogy mindketten családayák. Polgármesternek lenni egy huszonnégy

órás szolgálat, így nem könnyű a munkát a családi élettel összeegyeztetni, de mindkét településvezető elárulta: hivatali feladataik ellátása mellett a család meghatározó szerepet játszik életükben.

Nagy Attila Gyula, Üllés és *Tanács Gábor*, Bordány polgármestere a Zsombóval és Forráskúttal közösen benyújtott szennyvíztisztító-rendszer fejlesztéséről szóló pályázat sikeres tavaszi elbírálásában bíznak, hiszen a projekt a lakosság életminőségének javítása mellett a környezeti fenntarthatósághoz is nagymértékben hozzájárulna. A tervek alapján a szennyvíz-tisztító telep Forráskút község területén fog megvalósulni. Az itt kiépülő szennyvízcsatorna-hálózat több mint 80 km hosszúságú lesz és mintegy 12 ezer lakost érint majd.

Üllés önkormányzata egy vajdasági szervezettel együttműködve határon átnyúló projektben is részt vesz, melynek keretében több hazai program megvalósítására lenne lehetőség. Emellett a község 65 millió forint összegű támogatást nyert a kerékpárutak megvalósítására kiírt pályázatban, melynek építési munkálatai tavasztól kezdődnek meg.

Tanács Gábor, Bordány polgármestere legfontosabb év eleji teendői között a négy évre szóló gazdasági program elkészítését és a településfejlesztési koncepció felülvizsgálatát említette. Célja, hogy a települést minél jobban összefogja és hogy egyre több embert vonjon be Bordány életébe. A múlt év végén ünnepélyes keretek között adták át a Szociális Szolgáltató Központot és az Integrált Községi Szolgáltató Teret. Remélhetőleg az idei esztendőben is megannyi új beruházás megvalósulása várható, így Bordány méltán érdemelheti ki a „Homokhátság szíve” jelmondatot.

Maróti Réka

Konferencia-sorozat a megújuló energia felhasználásának ösztönzésére

Mórahalom Város Önkormányzata a Norvég Finanszírozási Mechanizmus támogatásával a „Mintaprojekt megújuló és alternatív energiafelhasználásra Mórahalmon” című, HU0028 számú projekt keretében 2011. április elejéig 3 alkalommal, különböző témában konferenciát szervez a környezettudatos szemlélet elmélyítésére, a megújuló

energia-hordozók használatának ösztönzésére.

Az első konferencia

- **időpontja:** 2011. február 17. 10 óra,
- **helyszíne:** az Energia Tanácsadó Központ (6782 Mórahalom, Fesztivál köz 1. – Aranyszöm mögött),
- **témája:** a 2011. első felében kiírásra kerülő és benyújtható energiata-

karékosági pályázatok feltételeiről, lehetőségeiről szóló tájékoztatás.

Minden leendő pályázót és érdeklődőt várunk, többek között magánszemélyeket, valamint vállalkozásokat, önkormányzatokat, költségvetési szerveket és intézményeket, nonprofit szervezeteket, közoktatási feladatok ellátásában közreműködő intézmények képviselőit.

Közmeghallgatás Domaszéken és Röszkén

Középpontban a választópolgár

A közmeghallgatás célja egyebek mellett az, hogy a választópolgárok kérdéseiket feltehesék, javaslataikat közvetlenül elmondhassák a település vezetése előtt – így a lakosság bevonásával az önkormányzati feladatok meghatározása is könnyebb lehet. Január utolsó hetében a homokháti kistérség két községében, Domaszéken és Röszkén is közmeghallgatásra várták a helyi lakosokat. Ezek az események arra is kitűnő alkalmat biztosítanak, hogy a települések lakosai összejöhessenek, beszélgethessenek, amit sokan ki is használtak, hiszen mindkét helyen nagy volt az érdeklődés és szép számban látogattak el a fórumra.

A domaszéki közmeghallgatáson *Nógrádi Zoltán* országgyűlési képviselő, Mórahalom polgármestere is részt vett, aki elmondta, hogy ilyen alkalmakkor mindig újabb és újabb részletei, gondoljai merülnek fel a mindennapi életnek, melyeket orvosolni kell. Ezek a fórumok

arra is lehetőséget biztosítanak, hogy azokra a helyi problémákra, megoldásra váró feladatokra is fény derüljön, melyek egyébként talán fel sem merülnének a politikusokban. Ilyenkor derül ki, hogy milyen irányban kell továbbhaladni, milyen ügyek mögé kell odaállni, melyek túlmutatnak a település hatókörén és térségi összefogást igényelnek.

Útépítések és kereskedelmi övezet

A közmeghallgatáson az elmúlt évi fejlesztésekről és a község előtt álló célokról, a folyamatban lévő projektekről is szót ejtett a település polgármestere. *Kispéter Géza* kiemelte: több sarkalatos pontja is volt a közösségi fórumnak, így például a belvíz-helyzet kapcsán leginkább felmerülő csatornaásások és -tisztítások megvalósítása vagy a szintén megoldásra váró kereskedelmi szolgáltató övezetek kérdése, hiszen többen vállalko-

zást akarnak indítani, ehhez pedig a már meglévő terület kereskedelmi övezetté való átsorolására van szükség. Ezenkívül engedélyezett tervek vannak az 55-ös főút felújítására, így az autópályánál lévő ruzsai és 55-ös út kereszteződésénél, valamint a domaszéki Dózsa György út és szintén az 55-ös út kereszteződésénél körforgalom épül, mindkét helyen közvilágítással. A jövőbeni tervek között szerepel – azonban még nincsenek konkrét pályázatok – a kül-, és belterületi aszfaltutak, valamint a Dózsa György út felújítására és a Bálint Sándor Általános Iskola bővítésére.

Kiszámítható intézményi működés

Egy másik homokháti településen, Röszkén minden évben tartanak közmeghallgatást, igény szerint többet is. A legutóbbin a 2010-es évről nemcsak önkormányzati, hanem intézményi beszámlolók is elhangzottak. Először

a Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde, az Orbán Dénes Általános Iskola, majd a Petőfi Sándor Művelődési Ház és Községi Könyvtár intézményvezetői meséltek eddigi és jövőbeni munkájukról, aktuálisan futó pályázataikról és beruházásairól. Röske polgármestere, *Borbásné Márki Márta* elmondta, hogy ebben az esztendőben továbbra is a legfontosabb feladatok között fog szerepelni valamennyi intézmény további kiszámítható működése, kötelező feladataik ellátása. Emellett, megoldást kell találni a csapadékvíz megfelelő kezelésére és az ebből fakadó problémák helyreállítására. Továbbra is lesznek pályázati támogatással fejlesztések, így többek között a 2011–12-es évre célozták meg a művelődési ház belső rekonstrukcióját, az ivóvíz-minőség javítását, a szennyvíztisztító felújítását és a személtlerakók reaktivációját.

Maróti Réka

A Homoki Szőlősgazdák Országos Egyesületének megalakulása

1910-ben Magyarország szőlészeti-borászati szakembereinek figyelmé Szeged városára szegeződött, mivel ebben az esztendőben alakult meg a Homoki Szőlősgazdák Országos Egyesülete, amelynek létrehozásában Gerle Imre, alsótanyai szőlőbirtokos elvülhetetlen érdemeiket szerzett.

Az alapítók egyik legfontosabb célként a homoki szőlőkultúra érdekeinek a képviselését, előmozdítását tűzték ki maguk elé, ami meglehetősen sokféle feladat (kiállítások, kongresszusok szervezése stb.) ellátást jelentette.

Az egyesület az előzetes terveknek megfelelően 1910. szeptember 25-én tartotta alakuló közgyűlését a szegedi városházán, amelyre az előkészítő bizottság nevében báró *Gerliczy Ferenc*, *Kelemen Béla*, *Gerle Imre*, valamint *Bokor Pál* invitálta az érdekelteket.

Ugyanezen a napon vette kezdetét az első országos homoki szőlészeti és borászati kongresszus, amelyen a korszak elismert szakemberei tartottak előadásokat a homoki szőlőtermesztés aktuális kérdéseiről. A másik kiemelkedő rendezvény az a szőlészeti-borászati kiállítás volt, amelyen 560 borfajta mutatott be. Az alkalmon egyes becslések szerint 6.000 látogató fordult meg,

akik a korábban megszokott gyakorlattal szemben meg is kóstolhatták a borokat, amelyek között szép számmal fordultak elő Alsótanyáról származó nedük is.

E jeles évfordulóról borászok, szakemberek és a meghívott vendégek 2010. december 18-án Mórahalmon emlékeztek meg, ami lehetőséget biztosított arra is, hogy megnyíljon a Kraller-iskolában kialakított borház falai között a *Szanka József* magángyűjteményéből rendezett szőlészeti-borászati kiállítás.

Következő számunkban további érdekességekről olvashatnak a témáról, ugyanis a homoki szőlészetről és borászatról cikksorozatot indítunk a lap hasábjain, melynek segítségével megismerkedhetnek térségünk borásaival, boráival és természetesen a térség jellemző szőlőfajtaival.

Dr. Mód László

Bejelentési ív

Országos Szőlő- és Borkiállítás Szegeden 1910.
szeptember 25, 26 és 27-én.

az 1910. évi szeptember hó 25, 26 és 27-én Szegeden tartandó Országos Szőlő- és Borkiállításra.

A kiállító neve és helye: _____

Lakása (vanotthonos, utcai post. stb.) _____

I. A szőlőkultúrára kéri:

A kiállítási terület: _____

II. A borkiállításra kéri:

A szőlőbirtokos neve: _____

III. A borkóstolásra kéri:

név _____ típus borkóstol. évszám _____
hely birt. borkóstol.

A bejelentett tárgyakat személyesen adom át és helyesen elpostázom kiállítóval.

Bejelentő aláírása: _____

Figyelem a kiállítóra!

Felélénkült a közösségi élet a tanyavilágban

Gátsor és Kissor lakóit erősítik a közösségi házak

folytatás az első oldalról

Magukénak érzik az ott élők

„Csodálatos látni, hogy nem az önkormányzatnak kell üzemeltetni, hanem az ott élő emberek osztják be maguk között, mikor ki a felelős a takarításért, fűtésért. Természetesen mi is adunk egy négyórás álláshelyet a programszervezői feladatok segítésére, amivel kiegészítjük az ottani munkáját” - fogalmazott a település vezetője.

Petró Ferenc azt is elmondta, mindkét központban tervezik a telekommunikáció fejlesztését. Teleház jelleggel szeretnék ezeket működtetni, ahol a fiatalok internethez, számítógéphez juthatnak.

A kulturális funkciók mellett olyasmikre is lehet használni ezeket a házakat, amire elsőre nem is gondolna az ember: „Már jeleztek felénk orvosok is, hogy ha igény mutatkozik rá, heti egy-két alkalommal szívesen kimennének oda rendelni.”

Azonos életminőség a tanyákon is

„A tanyavilágban élők életminőségének emelése is ugyanolyan fontos kell legyen egy térség számára, mint a települések lakóié” - hangsúlyozta a két közösségi ház létrehozását a pályázati szakasztól az átadásig komoly erőfeszítésekkel segítő *Nógrádi Zoltán*. Az országgyűlési képviselő lapunknak nyilatkozva azt is kiemelte, hogy a közösségi terek mindenhol összetartják és megerősítik az embereket, ezért rendkívül fontos ezek kialakítása és megfelelő működtetése. „Kissor és Gátsor megtalálta a közösségi házak funkcióját, így azok segíteni fognak nekik a megmaradásban és hagyományaik megőrzésében” - fogalmazott a mórhalmi polgármester.

A polgármester most már derűsen emlékszik vissza a kezdeti értetlenkedésre, amikor azt kér-

A gátsori közösségi ház alapkövetétele 2010 tavaszán

dezték tőle: „Mi szükség van ilyen beruházásra?”. A két központ megnyitása óta eltelt idő vissza-

igazolta az azóta sorra kapott biztató megjegyzéseket: „Megérte”.

MG

Családias mise a kissori közösségi házban

Rendhagyó módon a templom helyett a kissori közösségi házban gyűltek misére az ásoththalmi hívek január 23-án, vasárnap.

Több szempontból is újszerűnek számított ez az esemény: egyrészt mivel a külterületen már évtizedek óta nem rendeztek misét, másrészt pedig a szentmiséket többnyire templomban és nem közösségi házban szokták tartani.

Aki ott volt, láthatta, milyen az, amikor hirtelen étellel telik meg egy üres épület. Egymás után érkeztek a helyiek: az idősebbek kéz a kézben; szülők, kik gyermekeiket is magukkal hozták. És pontosan ezzel a céllal hozták létre mind a kissori, mind a gátsori közösségi házat, hogy még inkább egymásra találjanak az egymás mellett élők. A helyszín kitűnően alkalmas arra, hogy összehozza a helyieket, hiszen itt nemcsak kicsik és nagyok, fiatalok és idősek férnek meg egymás mellett, hanem a különböző, sokszínű programok is. Ebben a rohanó

világban dolgoz, olykor-olykor egyhangúnak tűnő hétköznapokon kell egy hely, ahova visszahúzódnunk, ahol olyan rokonokkal, barátokkal, ismerősökkel, szomszédokkal lehetünk, akikkel jól érezzük magunkat.

A község lakossága zömében külterületen él, ezért is fontos, hogy Ásoththalmom se feledkezzen meg az itt élőkről és hogy újra bekapcsolódhassanak az egyház életébe is. *Biacsi József* plébániai kormányzó elmondta, hogy a szentmise központi témája a lelki megújulás fontosságára épült, aminek ebben a megújult, barátságos környezetben, családir hangulatban talán nem is olyan nehéz eleget tenni. Ezenkívül azt is hangsúlyozta, hogy nemcsak az embereknek, hanem Magyarországnak is meg kell újulnia ahhoz, hogy előbbre haladhasson.

Maróti Réka

A Gátsori Tanyamúzeum és Községi Ház minden hónap első szombatján várja a hagyományok, szokások felelevenítése, átörökítése céljából az érdeklődőket.

A programot Ásoththalmom Község honlapján lehet megtekinteni.

Kása Gabriella
Unióban a Tanyákért Egyesület titkára

Helyt állni tanácsnokként és bizottsági elnökként

folytatás az első oldalról

- Az Ön javaslatára módosították az őszi önkormányzati választás után a szegedi közgyűlés szerkezeti és működési szabályzatát (szmsz), így többek között a korábbi alpolgármesteri pozíciók helyett tanácsnoki feladatkörökben felügyelnek egy-egy fontos területet a képviselők. Beváltotta az előzetesen hozzá fűzött reményeket az új városvezetési rendszer?

- Az első néhány hónap az új rendszer kialakításával és bejáratásával telt, de mostanra úgy tűnik, mindenki hozzászózott ehhez. Azt is sikerült elérnünk, hogy informatikai fejlesztéseknek köszönhetően mára e-közgyűlésként működünk, vagyis egy-egy képviselői indítványt vagy módosító javaslatot pillanatok alatt meg lehet írni és el tudunk küldeni.

Az szmsz módosításakor szándékosan elnyújtottuk a döntési határidőket, hogy – az eddigi gyakorlattal szemben – több lehetőségünk legyen az egyes ügyek részleteinek megismerésére.

Azt is hangsúlyoznám, hogy a korábban a polgármesteri hatalom túlsúlyára hangolt közgyűlési rendszer átalakítása még nem fejeződött be. A következő – várhatóan február végére összehívott – közgyűlésen további lépéseket fogunk tenni annak érdekében, hogy a polgármesterrel szemben nagyobb szerephez jussanak a képviselők, s így demokratikusabbá váljon az önkormányzat működése. Ezt segíti egyébként a

közgyűlés által választott tanácsnokok tevékenysége is.

- Említene néhány fontosabb témát, amiről már mint újonnan választott városfejlesztési és külügyi tanácsnok kellett intézkednie?

- Legutóbb éppen pályázatot nyújtottunk be egy körforgalom létesítésére az ipari park északi részén a megnövekedett forgalom miatt. De tettünk módosító – és reményeink szerint jobbító – javaslatokat a Dugonics tér és környéke, valamint a Semmelweis utca és környéke felújítási munkálatai kapcsán is. Ebből külön kiemelném, hogy ismét lesz országzászló Szegeden, mellyel a trianoni nemzetragédiára emlékezünk.

Sajnos, képviselőként a polgármesteri hivatalra csak közvetett ráhatásunk van, hiszen ott a jogszabályok alapján a polgármester és az alpolgármester utasításai szerint zajlik a munka. Emiatt a hivatal egyáltalán nem könnyíti meg a dolgunkat; úgy is mondhatnám: a hivatal egyelőre nem partner az új működési rend alkalmazásában. Annak megválaszolását, hogy ez miért is van így, az olvasók fantáziájára bízom...

A legközelebbi fontos feladatunk a következő közgyűlésen a városi költségvetés tárgyalásánál a Fidesz-KDNP programjában szereplő elképzelések érvényesítése lesz. Ezek közül lényegesnek tartom megemlíteni, hogy számos olyan fejlesztési programot szeretnénk elindítani, melyek a kisebb körzetekben is érezhető változásokat tudnak ered-

ményezni. Azért is lényeges ezzel foglalkoznunk, mert ha csak saját tapasztalataimból indulok ki, elmondhatom, hogy a havonta tartott két-három fogadóóránon rengeteg hasonló problémával keresnek meg: olyasmikkal, amik mindössze egy szűkebb lakókörnyezetben okoznak bosszúságot, és a megoldásukhoz némi odafigyelés és egy kevés anyag ráfordítás elegendő.

- A kormánypárti frakció sikerként könyvelheti el a szegedi lézerközpont ügyét is.

- Botka László a választás után sokáig azzal vádolta a Fideszt, hogy a kormány azért akadályozza a lézerközpont Szegedre kerülését, mert itt őt, a szocialista jelöltet választották meg városvezetőnek. Azt valamiért nem szokta hozzátenni, hogy ezt az európai szintű projektet – mely a város jövője szempontjából meghatározó lehet – az előző kormány úgy hagyta a polgári kormányra, hogy szinte egyáltalán nem volt előkészítve. Az utóbbi hónapok lázas munkájának és a szegedi fideszes országgyűlési képviselők elkötelezett és határozott lobbitevékenységének köszönhető, hogy ezt az elmaradást be tudtuk pótolni és az új Széchenyi Tervbe beépítették a lézerközpont megvalósítását is. Úgy gondolom, ezzel Botka polgármester úr vádaszkodása is értelmét veszíti.

- Ön a most először létrehozott Gazdasági és Pénzügyi Átvételi Ideiglenes Bizottság elnöke is. Ho-

gyan halad a bizottság munkája? - Valóban, egy új – és szándéka-ink szerint ideiglenes – bizottságról van szó, melyet azért hoztunk létre, mert az elmúlt nyolc évben az ellenzéki képviselőknek nem volt módja rá, hogy teljes mértékben megismerjék a döntési folyamatokat és egyes ügyeket, mert a városvezetés adminisztratív akadályokkal tette lehetetlenné ezt számunkra. Nekem például pert kellett indítanom a város ellen, mert egy olyan dokumentumról kértem hiba másolatot, amely nemcsak a képviselők, de bármely állampolgár számára nyilvános kellett volna legyen.

A bizottsági munkát idén január 3-án tudtuk elkezdni, mivel a polgármester minden lehetséges módon igyekezett nehezíteni ennek elindulását. A jogászok és a könyvvizsgálók első körben a bizottság által kijelölt nyolc cég iratait vizsgálják át – a mennyiségre való tekintettel természetesen nem az elmúlt évek összes iratát –, célirányosan folytatva az ellenőrzést. Az első részjelentések februárban várhatók.

- Szintén ez a bizottság hozta nyilvánosságra azt a szakértői véleményt, mely szerint a tavaly decemberben kihirdetett, trolibusz-beszerzésekre vonatkozó közbeszerzési eljárás során a pályázók közötti összejátszás, előzetes megegyezés gyanúja áll fenn. Mi várható ebben az ügyben?

- Ezt az ügyet rajtunk kívül három állami szerv – a Gazdasági Versenyhivatal, a Közbeszerzések Tanácsa és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) – is vizsgálja, az NFÜ szabálytalansági eljárást is indított a kérdésben. Ami a gyanút felkeltette, az a tény, hogy a pályázaton nyertes cégnek részben ugyanaz a tulajdonosi köre, mint ami a pályázaton vesztes cégé volt. Ez a személyi átfedés az eredményhirdetéskor már nem állt fenn, de az előkészítés szakaszában jól látható. Ennek a gyanítható összejátszásnak köszönhetően sérült a verseny és sérült Szeged érdeke is, hogy a legkedvezőbb áron juthasson a trolikhoz a közbeszerzés során.

MG

Kulturális véleményező és tanácsadó testület Szegeden

Hagyományápolás és hosszú távú tervezés

Gyimesi László, Városfejlesztési és Külügyi Tanácsnok kezdeményezésére kulturális véleményező és tanácsadó testület alakult Szegeden. A város kultúrájáért is felelős tanácsnok a különböző szakterületeket képviselő bizottságot hiánypótló céllal hívta életre.

„Ez a bizottság azért alakult, hogy árnyaltabbá tegye és segítse a helyes döntések meghozatalát és alakítsa a szegedi közgondolkodást, de nem célja a közgyűlés feladatának átvétele. Tagjainak Szeged közéletében elismertségnek, megbecsülésnek örvendő személyeket kértünk fel, akik segíthetnek a saját szakterüle-

tüket érintő kulturális kérdések és problémák megoldásában” - fogalmazta meg a testület céljait Gyimesi László.

A véleményező bizottság tagjai: Aranyi Sándor festőművész, az SZTE JGYPK Rajz-művészettörténeti Tanszékének tanszékvezető docense; Dr. Barna Gábor néprajz-

kutató, az SZTE BTK Néprajzi Tanszék egyetemi docense; Gyüdi Sándor karmester, a Szegedi Nemzeti Színház főigazgatója; Juronics Tamás táncművész-koreográfus, művészeti igazgató; Dr. Kiss-Rigó László a Szeged-Csanádi Egyházmegye megyéspüspöke; Dr. Liszkai Tamás plébános, az amatőr színházi mozgalom képviselője; Nátyi Róbert művészettörténész, a REÖK (Regionális Összművészeti Központ) művészeti főtanácsadója; Novák István főépítész, Szeged díszpolgára; Dr. Péter László iro-

dalomtörténész, Szeged díszpolgára; Dr. Szabó Gábor fizikus, az SZTE rektora.

Az elképzelések szerint a testület háromhavonta ülésezik, de folyamatosan figyelemmel kíséri Szeged kulturális életét és javaslatokat tesz a város hosszú távú céljaira. „Tevékenységüket a város minden lakosának érdekében végzik, céljuk Szeged kulturális hagyományainak ápolása és a távlati tervek megfogalmazásában való segítségnyújtás” - tette hozzá a tanácsnok.

Ásotthalmi diákok újabb országos eredménye

Megismerni és megelőzni az AIDS-et

Ásotthalmi diákok képviselhették megyénket az országos AIDS-prevenációs versenyen, ahol végül szoros versenyben szerezték meg a második helyet.

Immár nyolcadik alkalommal hirdette meg a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt az AIDS-prevenációs versenyét. A Bedő Albert Középiskola, Erdészeti Szakiskola és Kollégium csapata sorozatban már negyedik alkalommal nevezett be. A verseny felmenő rendszerű, aminek értelmében minden megye delegálhatja a legjobb csapatát az országos döntőre.

A megyei versenyre szóló felhívásra október közepén szerveztük meg három tizenkettedikes fiúból (Bordás Tamás, Várhelyi Zolt és Szabó Gábor) álló csapatunkat. A felkészülésre az őszi szünetet követően került sor. A témához a szakirodalmat a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt állította össze, de természetesen nagyon sok hasznos információt találtunk még az interneten is.

A megyei fordulóra 2010. november 17-én került sor a szegedi ÁNTSZ Derkovits fasori épületében, ahol tíz iskola diákjai mérték össze tudásukat. A fiataloknak előzetes feladatként plakátot és pólót kellett tervezniük, itt pedig elméleti és gyakorlati feladatokon kellett bizonyítaniuk rátermettségüket. A Csongrád Megyei Ifjúsági Vöröskereszt versenybizottsága kíváncsi volt többek között arra, hogy mit tudnak a résztvevők a vírus terjedésének módjairól, a betegség stádiumairól, az AIDS-szalagról, melyek a rizikócsoportok stb. Kiemelték a megelőzést is, szóba került, milyen módon tudunk védekezni ellene. A gyakorlati bemutatót a helyes óvszerhasználatot mutatták be a versenyzők. Az eredményhirdetés előtt még lehetőségük volt a ver-

senyzőknek ingyenes HIV-szűrésben való részvételre. (Az ásotthalmi diákok ezt a lehetőséget kihagyták, hiszen rendszeres véradók lévén, állandóan szűrik őket minden egyes véradás alkalmával.)

A közel három órás versenyt végül nagyon szoros csatában az ásotthalmi szakiskolások nyerték meg, megverve a második helyezett Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium, illetve a harmadik helyezett Eötvös József Egységes Gimnázium csapatát.

A megyei első helyezéssel jogot nyertünk, hogy Csongrád megyét a mi csapatunk képviselje az országos döntőn. Ezzel kezdetét vette a felkészülés második szakasza, ami már sokkal több munkát igényelt, hisz a december 1-jén, az AIDS világnapján rendezett országos döntőn az összes szexuális úton terjedő betegséget ismerniük kellett a versenyzőknek. A vetélkedőt Budapesten, a Gödör Klub Erzsébet Téri Kulturális Központ

és Parkjában tartották, melyen 22 csapat vett részt (minden megyéből és Budapestről egy-egy csapat, illetve az online forduló két csapata). A verseny érdekessége volt, hogy egyedül a Csongrád megyei csapat állt össze csak fiúkból.

A verseny 10 órakor kezdődött és fél háromig egy húsz perces szünetet leszámítva elméleti, gyakorlati és kreatív feladatokon kellett átverekedniük magukat a csapatoknak. Az eredményhirdetésre elég sokat kellett várni, de fél öt körül kiderült, hogy az ásotthalmiakat csak a Somogy megyéből érkező kaposvári Munkácsy Mihály Gimnázium csapata előzte meg, és ezzel az országos döntő második helyezésért értük el.

A versenyt követően egy óriás óvszert is felállítottak a versenyzők és a szervezők a Gödör klub előtt, illetve este egy kulturális rendezvényen is részt vehettek a csapatok.

Domokos József
felkészítő tanár

Térségi Tükör

Kiadó: Móránét Nonprofit Közhasznú Kft.

Ügyvezető igazgató: Duka Félix

Főszerkesztő: Márton Gábor tersegitukor@morahalom.hu

Szerkesztők: Fodor Csaba, Kuklis Nikoletta, Papp Nóra

Kiadói telefon: (62) 281 219

Nyomdai előkészítés: Agent Print Kft.

HU ISSN 2060-7598

A doni áttörésre emlékezett a megye

„Meg kell becsülnünk a békét, amelyben Európában élhetünk”

folytatás az első oldalról

„A második magyar hadsereggel kapcsolatban évtizedeken át csak azt hallottuk, hogy pusztulás, vereség, a katonai fegyelem megsértése, szegény, fasizmus - pedig a sokszoros túlerőben, élő ember és anyagi fölényben lévő orosz hadsereg itt nem érte el a célját” – mondta el a megemlékezésen dr. Zakar Péter történész, a Csongrád Megyei Közgyűlés alelnöke. „Az orosz hadvezetés be akarta keríteni és meg akarta semmisíteni a teljes magyar hadsereget, ám ezt a tervüket a magyar katonák hősiesség ellenállása következtében nem tudták megvalósítani” – tette hozzá.

Mint az alelnök fogalmazott: „a második magyar hadsereg katonái példát mutattak helytállásból, katonai erényekből, hazaszeretetből, és ma ez arra figyelmeztet bennünket, hogy becsüljük meg meg

a békét, amiben itt, Európában élhetünk”.

Az eseményen *Vihar Béla*: Egy katona megy a hóban című művéből *Sövény Tibor* előadóművész tolmácsolt részletet, végül politikai pártok és civil szervezetek képviselői helyezték el az emlékezés virágait *Kligl Sándor* Háború című szobra előtt.

A doni magyar arcvonalat a II. világháborúban az oroszok 1943. január 12-14. között törték át. A 200 ezres magyar seregből több mint 100 ezren soha nem tértek haza. A II. világháborúban Csongrád megye embervesztesége megközelítette a 20 ezer főt. Közülük szinte minden második ember a Don-nyarban esett el. Szeged 4.728 fős teljes emberveszteségéből közel 3 ezer fő volt a doni áldozatok száma.

Csongrád Megyei Közgyűlés
Sajtószolgálat

Ünnepi hetet tartottak a Magyar Kultúra Napja alkalmából

Átadták a Csongrád Megyei Közművelődéséért Díjat

A Móra Ferenc Múzeumban adták át a Csongrád Megyei Közművelődéséért Díjat idén két kiváló szakembernek, prof. dr. Olasz Sándornak, a Tiszatáj irodalmi folyóirat főszerkesztőjének és Molnár Csabának, a Rendezvényház Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatójának. A Himnusz-pályázatra 180 alkotás érkezett szerte a megyéből. A legjobb munkákat a Magyar Kultúra Napja alkalmából szervezett programsorozat nyitónapján jutalmazták.

„Egy könyv, festmény vagy irodalmi alkotás nemcsak kikapcsol, megnyugtat, hanem egy-egy kérdésünkre, problémánkra is választ, megoldást adhat” - mondta el az esemény kapcsán *Magyar Anna* megyei elnök. Hozzátette: „a kultúra értékei nélkül nem lehet teljes életet élni, így időről-időre el kell ismerni azon szakemberek tevékenységét, akik erre nap mint nap felhívják a figyelmet”.

A Csongrád Megyei Közművelődéséért Díj olyan személynek adományozható, aki a közművelődés, a közgyűteményi vagy levéltári munka területén a megyében vagy a megye érdekében kimagasló munkát végzett, eredményt ért el, és ezáltal közvetlenül vagy közvetve hozzájárul Csongrád megye fejlődéséhez, jó hírnevének növeléséhez.

A Magyar Kultúra Napja alkalmá-

ezért ezekhez igazította a pályázatot kiíró Rendezvényház. A pályázó általános és középiskolás diákok minden korábbinál több, összesen 180 irodalmi, történelmi témájú művet és képzőművészeti alkotást küldtek be. Az elismeréseket *Simor Márton* szobrászművész és *Molnár Csaba* ügyvezető igazgató adták át.

A Magyar Kultúra Napja rendezvénysorozat *Tolcsvay Béla* előadóművész önálló estje zárta. A hét többi napján bemutatatták *Gál Imre* „Mesélnek az erdei állatok” című könyvét, *Huzella Péter* előadóművész közreműködésével, valamint megismerhették *Szabó Tamás* restaurátorművész 30 éves munkássága alkalmából megjelent „Újjászületett mesterművek” című kötetét. A programok között szerepelt „Régi magyar énekköltészet és hangsze-

ből – immár hagyományos módon – idén is meghirdette a Rendezvényház a Himnusz-pályázatot. Kerek évforduló is kötődik az ünnephez: 455 éve hunyt el Tinódi Lantos Sebestyén, a török kori Magyarország legnevesebb énekmondója, valamint a Nemzeti Erőforrás Minisztériuma az idei évre meghirdette a Márai-programot. A 3 éve útjára indult kezdeményezés tematikáját

res muzsika (XVI-XVII. század)” címmel a Musica Historica együttes koncertje és a korábbi nagy sikerre való tekintettel újra látható volt *Rékasi Károly* „Szerelmem, Erdély” című Wass Albert-estje. A programoknak a Móra-múzeum mellett a Rendezvényház és a Gál Ferenc Hitudományi Főiskola adott otthont.

Csongrád Megyei Közgyűlés
Sajtószolgálat

A recski kényszermunkától a díszpolgári címig

„Elégedett vagyok az életemmel”

A hagyományos újévi koncert keretében adták át a város képviselő-testülete által odaitélt elismeréseket és kitüntetések Mórahalmon. „A közösség érdekében kifejtett tevékenysége, a város anyagi és szellemi értékeinek gyarapítása érdekében huzamosabb időn át végzett kiemelkedő tevékenysége elismeréseként” Nógrádi Zoltán polgármester ez alkalommal id. Papp Istvánnak nyújtotta át a Mórahalom Díszpolgára címmel járó oklevelet és bronzplakettet. Pista báccsal és feleségével otthonukban idéztük fel viharos, de számos szép emléket is hordozó életét.

Meghatározó élménnyel kezdtek a beszélgetést: 1950. február 2-án házasság előtt álló fiatalemberként hurcolták el kényszermunkára Recskre több sorstársával együtt. Az eseményeket Pista bácsi úgy idézte fel, hogy a községben történt gyilkosságra hivatkozva vitték néhányukat kihallgatásra a rendőrségre. A hatóság által rögtön gyanús esetként, „kulákszervezkedéséért” kezelt ügy miatt többeket lefogtak akkor, pedig Pista bácsi szerint a megölt zakányszéki férfit nagy valószínűséggel éppen az ÁVO emberei tették el láb alól. Amikor elvették, a rendőrök azt mondták, csak egy 10 perces kihallgatásra mennek.

Az elhurcolása előtt, egy csütörtöki napon még elment jegyeséhez, aki hiába kérdezgette tőle idegességének okát. Pista bácsi megígérte, hogy vasárnap újra meglátogatja és majd akkor nyugodtabban tudnak beszélgetni.

Tíz percből három és fél év lett

Erre a beszélgetésre azonban három és fél évet kellett várniuk, mivel a fiatalembert tanyájukról egy váltás főhatalmúval és egy napi hideg élelemmel felpakolva a rendőrök előbb kihallgatásra vitték, majd onnan

közvetlenül Recskre szállították.

A munkatábor bányáiban kemény munkára: kőfejtésre, kőtörésre kényszerítették őket. Embertelen körülmények között éltek és előfordult, hogy az egyébként is gyenge minőségű élelemadag (napi fél kilónyi kenyér) több napig elmaradt. A fogva tartottak közül nagyon sokan haltak bele a kegyetlen bánásmódba és nélkülözésbe – emlékezett Pista bácsi.

A kényszermunkára beosztott foglyok családjai évekig nem tudtak még arról sem, hogy hová vihették és egyáltalán élnek-e a váratlanul elhurcolt férfiak. Levelet nem írhattak, senkivel nem üzenhettek hozzátartozóiknak. A táborot őrző ÁVO-sok csak „rohadt fasisztának” nevezték őket és rögtön az elején közölték velük: „Innen csak felfelé lehet kiszabadulni...”.

Szabadulás után eltöltés az otthonról

Nagy Imre fellépésével ugyan megszűntek ezek a táborok, de a szabadulásuk után a foglyokat kiltották Budapestről és néhány nagyvárosból. Pista bácsi ráadásul haza sem térhetett, mivel a Jugoszláviával és Tito-val szemben kialakult politikai ellentétek miatt a

déli kishatársáiba, így Csongrád megyébe sem engedték be. 1953 és 1956 között Kecskeméten kellett letelepednie, hazalátogatnia is csak a rendőrségtől kapott külön írásos engedéllyel lehetett.

1955-ben házasodott meg, de a határ felszabadulásáig, 1956 elejéig nem költözhetett vissza Mórahalomra. „Szerencse a szerencsétlenségben, hogy Kecskeméten a konzervgyárban kaptam munkát, mert hazakerülve ennek a munkatapasztalatnak köszönhetően vettek fel a szegedi konzervgyárba is” - mondta derűsen Pista bácsi, aki azután már egészen nyugdíjazásáig háborítatlanul dolgozhatott itt.

1956 – egy szerencsés otthonmaradás

Amikor 1956-ban kitört a forradalom, Mórahalomra Szegedről indítottak egy ÁVO-különítményt, akik éppen Pista bácsiék főút mellett álló tanyájánál álltak meg megtudakolni a községbe vezető utat. „Nem véletlenül tértek be hozzánk, nyilván arra voltak kíváncsiak, hogy én otthon vagyok-e vagy kimentem tüntetni. Ha akkor odamegyek, most bizonyára nem beszélgetnék itt...” - idézte fel a forradalom napjait.

S bár a rendőrök maguk is látták, hogy Pista bácsi nem vett részt a helyi megmozdulásokon, néhány nap múlva ennek ellenére – ezúttal rövidebb időre – újból kiutasították lakhelyéről.

Visszatérése után a mórachalmiak „pártját fogták”, támogatták, így szegedi munkahelye mellett aktívan be tudott kapcsolódni a község életébe is. Olyannyira, hogy a rendszerváltás utáni első szabadon választott képviselő-testület mellett bizottsági tagságra is felkérték.

Újraélesztett gazdaközösség

1992 márciusában Mórahalmon ő alapította meg, s csaknem húsz éven keresztül vezette is a helyi Gazdakört.

A mezőgazdaságban dolgozók számára szervezett körben szakmai előadásokra és személyes tapasztalatok megosztására egyaránt volt mód, s a rendszeres találkozások során összetartó közösség alakult ki a tagokból – tudtuk meg Pista bácsitól. Ennek megerősítése érdekében

a szakmai programokon túl számos saját rendezvényt is szerveztek: május 1-jén majális és közös főzést, nyáron aratóünnepet, a nemzeti ünnepeken megemlékezéseket, év közben bálakat.

Az aratóünnepel a hagyományos paraszti munkák felidézését szerették volna elérni, ezt szolgálta a kézi aratás bemutatása, a kaszások és marokszedők megszervezése is. Fontos eleme lett az ünnepnek az újra megtartott, gazdákért felajánlott aratómise, mely általában a kocsival a templom elé hozott kékék megszentelésével zárult.

A homokháti település életébe felajánlásaikkal is bekapcsolódtak: a városkarácsonyon például már évek óta a Gazdakör tagjai által összeadott és elkészített disznótortost kínálják a vendégeknek a közös ünnepi alkalom ideje alatt.

Fontos az emlékezés

Nem szabad elfeledni, ami történt – hangsúlyozta Pista bácsi, aki nemcsak nyolc, mára felnőttkorú unokájának meséli el gyakran a vele történeteket, de fontosnak tartotta, hogy a településen is emléket állítsanak a kommunizmus idején Mórahalomról elhurcoltaknak. Kezdeményezésére gyűjtést indítottak, majd az összegyűlt pénzből emlékművet állítottak a templom előtti téren. A Romániában kifaragott márványtömböt egy kollégája segítségével személyesen segített hazahozni és a helyére állítani.

Pista bácsi jóleső érzésként említette, hogy mások sem feledkeztek el a hajdani eseményekről és több alkalommal is megemlékeztek az egykor meghurcoltak hányattatásairól. A beszélgetés közben sorra mutatta az évek alatt kapott okleveleket, plaketteket: kezdve az 1994. október 23-án a Magyar Politikai Foglyok Szövetsége által adományozott Hazáért Érdemkereszttel vagy a 2000-ben Mórahalom városától kapott emlékplakettel, melyet a hozzá hasonlóan kényszermunkára ítélt, tulajdonától megfosztott polgároknak adtak át.

Beszélgetésünk végén, már indulófélben állított meg és gondolkodtatott el még sokáig Pista bácsi búcsúszava: „Azért én ezekkel együtt is elégedett vagyok az életemmel”.

MG

A pedagógusi és a tanyasi lét meghatározza az embert

Több generációs jóakarát

A hivatást és az elesettekre való odafigyelést is otthonról, a szülői házból hozta magával Kozmáné Vastagh Judit, aki immár három évtizede tanítónő Röszkén. A község lakói december 11-én saját szerzeményeit hallhatták azon a jótékonyági eseten, amelyet a vörösiszap-katasztrófai áldozatainak megsegítésére adott.

- A tanyasi élet mennyire határozta meg, hogy milyen emberré vált?

- Ez a tanyai élet vagy tanyaiság nagyon szép szó. Én azt gondolom, hogy a tanyasi ember más, mint a többi – még a falusiaktól is különbözik kicsit. Mert a tanyai ember, én úgy gondolom, talán becsületesebb, egyenesebb, igazabb. A tanyán valóban van a szónak ereje, s amikor kimondtak valamit, annak a szónak hitele volt. A falusi sokkal mozgalmasabb élet ennél és mivel én a nyugodtabb életet szoktam meg, a tanyavilág nekem kedvesebb, mint a falusi.

Szeretek a gyermekkoromról beszélni, mert nagyon szép volt és jó rá visszaemlékezni. Pedagógus szülők gyermekeként Ruzsán születtem, de fél éves koromban átköltöttünk Röszkére. Két testvérem van, akikkel egyaránt röszkeinek valljuk magunkat. Egy fantasztikusan szép családba születtem, ahol nagyon fontosak voltak az olyan értékek, mint a szeretet, a másik megbecsülése.

Nem szeretném kihagyni nagy szüleimet sem. Nagyapám Vastag Pálszintén tanító volt, aki a hajdan Mórahalomhoz tartozó Csárda iskolában tanított valamikor, nagymamától pedig gyönyörűségesen szép megtapasztalásokat tanultam. A gyermekkorom stabilitásából mértem a mostani életemet és erőmet.

Iskoláimat Röszkén kezdtem egy osztatlan tanyasi iskolában, ami

azt jelenti, hogy az első négy osztályt egy teremben éltük végéig. Ez megtanított bennünket arra, hogy odafigyeljünk a társunkra, türelmesen végighallgassuk és szeressük egymást. A negyedik osztály után kerültem be a röszkei általános iskolába, majd a szegedi Radnóti Miklós Gimnázium német tagozatára. A tanítóképző főiskolát befejezve, 1980 óta tanítok.

- Milyenek voltak a bajai főiskolás évek?

- Nagyon kemény évek voltak. Amint felvettek a főiskolára, Röszkén az általános iskolában alkalmaztak, mint képesítés nélküli tanítót. Nem volt egyszerű beleszokni a tanításba és közben tanulni – sőt éppen akkor mentem férjhez is... Sok-sok új dologgal találkoztam, de a kollégák a tenyerükön hordták. Bármilyen problémám volt, segítettek. Én nem a könyvekből tanultam meg ezt a hivatást, hanem szüleimtől. Édesanyám, aki rengeteg tapasztalattal rendelkezett, segített elsajátítani, ráérezni, hogyan kell tanítani.

- Mi minden fér bele egy tanító életébe a hivatása mellett?

- Amit csak akar. Mivel szüleink sokféle dolgot tartottak fontosnak, német szakkörre jártunk, sportoltunk, zenéltünk (én például hegedülni tanultam). A versírás is foglalkoztatott sokáig, majd ahogyan

elkezdtem gitározgatni, a zene felé fordultam. Először verseket zenésítettem meg, de egy idő után a versek szövegei nem elégitettek ki. Sok minden volt a fejemben, amit szerettem volna elmondani. Arra gondoltam, megpróbálom, hátha tudnék dalszövegeket írni magam is – így elkezdtem saját dalokat szerezni, nemcsak felnőtteknek, hanem gyerekeknek szólókat is.

- Honnan jött a jótékonyági est ötlete?

- Anyukámtól tanultam meg az érzékenységet az elesettek iránt. Ez a jótékonyági est a családból indult, konkrét apropója az volt, hogy a vörösiszap-katasztró-

rófa kapcsán mi hogyan tudnánk segíteni a bajbajutottaknak. A lányom, Kozma Zsófia hatalmas segítséget jelentett, azt mondta: anya, te csak a műsort csináld, az összes többi én átvállalom. A próbákra is mindig nyugodtan mentem, mert férjemnek köszönhetően – aki már harminc éve a társam – tudtam, hogy otthon minden rendben van. Amikor megkerestem segítőimet és elmondtam, hogy a katasztrófa áldozatainak, a gyerekeknek gyűjtünk karácsonyi ajándékra, első szóra jöttek mindannyian. Nagyon meghatározó élmény volt számomra, olyan barátságok szövődtek a műsor kapcsán, amelyekről remélhető, hogy egy életre szól. Összefogással mindenre képes az ember. Nekem volt ajándék, hogy adhattam.

ZE

INPUT ÜZLETÁG AJÁNLATA

Megnevezés		Bruttó Elad. ár
Új Műanyag rekesz M10	330 Ft/db+Áfa	413 Ft/db
Új Műanyag rekesz M30	610 Ft/db+Áfa	763 Ft/db
PVC Vödör 12L-es	130 Ft/db+Áfa	163 Ft/db
Fátyól fólia PEGAS 19gr./m2 4,2*100	26 Ft/m2+Áfa	13.650 Ft/db
Fátyól fólia PEGAS 19gr./m2 6,35*100	26 Ft/m2+Áfa	20.638 Ft/db
Fátyól fólia PEGAS 19gr./m2 8,5*100	26 Ft/m2+Áfa	27.625 Ft/db
Fátyól fólia PEGAS 19gr./m2 10,5*100	26 Ft/m2+Áfa	34.125 Ft/db
Fátyól fólia PEGAS 19gr./m2 12,65*100	26 Ft/m2+Áfa	41.113 Ft/db
Fólia TVK 8,5*0,15*60m UV2 (510m2)	100,1 Ft/m2+Áfa	63.815 Ft/tek
Fólia TVK 8,5*0,15*60m UV1 (510m2)	88,75 Ft/m2+Áfa	56.580 Ft/tek
Fólia TVK 16*0,15*45m UV1 (720m2)	90,04 Ft/m2+Áfa	81.035 Ft/tek
Fólia TVK 16*0,15*45m UV2 (720m2)	102,2 Ft/m2+Áfa	91.945 Ft/tek
Fólia TVK 12*0,15*60m UV1 (720m2)	88,75 Ft/m2+Áfa	79.880 Ft/tek
Fólia TVK 12*0,15*60m UV2 (720m2)	96,6 Ft/m2+Áfa	89.645 Ft/tek
Kekkkila 300L Tőzeg DSM2W	3.244 Ft/db+Áfa	4.055 Ft/db
Kekkkila Maxi báli DSM2W 5,8m3	54.695 Ft/db+Áfa	68.369 Ft/db
Klasman TS-3 200L	2.158 Ft/db+Áfa	2.698 Ft/db
Napa 25000 szem 1,8-2 sárgarépa vetőm	3.744 Ft/db+Áfa	4.680 Ft/db
Lubofos 50kg NPK 3,5-7-25 műtrágya	111 Ft/kg +Áfa	6.938 Ft/db

Téli nyitva tartás: H-P 7.30-16.00-ig
Az árak a készlet erejéig érvényesek!
Tel.: (30) 303 1856, (20) 401 3530
Mórahalom, Kissori út 2-4.

Adománygyűjtés mozgáskorlátozott gyerekek táboroztatására 2011-ben

A Zöld Közösségi Ház és Erdei Iskola, az Esély Móraalmi Szociális Magánalapítvány és a Móra Ferenc ÁMK adománygyűjtést szervez a Mozgáskorlátozottak Csongrád Megyei Egyesület tagjainak 2011. évi nyári táboroztatásának biztosítására.

Miben segít a tábor?

A táborban részt vevő mozgáskorlátozott gyerekek önmaguk-

ról alkotott megítélését pozitív irányban formálja, nyitottabbá válnak, javul a kapcsolatteremtő képességük, ezáltal fejlődik az aktivitásuk, több esélyük lesz a társadalomba való beilleszkedésre, az önálló élet megvalósítására és esélyegyenlőségük megteremtésére. Továbbá erősíti a megyében élő mozgáskorlátozott emberek helyi cso-

portokon belüli összefogását, tevékenységük összehangolását.

Adomány lehet:

1. társadalmi munka (kézműves vagy bármilyen csoport foglalkozás megtartása a gyerekeknek a tábor ideje alatt)
2. pénz, hogy minél több gyermek részére biztosíthassuk a tábort
3. a tábor ideje alatt elfogyasztható

élelmiszer

Adományát elhelyezheti a Zöld Közösségi Ház és Erdei Iskolában (6782 Mórahalom, IV. ker. 65.) lévő urnában vagy átutalással az 56900044-10001789 bankszámlaszámra (Kérjük, a közleményben a következő szerepeljen: „Adomány a Mozgáskorlátozott gyerekekért, 2011. nyár”).

A mozgáskorlátozott embereket nem sajnálni kell, mert ugyanolyan értékesek, mint az ép emberek – csupán segíteni, hogy lehetőséghez jussanak az esélyegyenlőségük megteremtéséhez. Ezt tűzte ki célul erdei iskolánk.

Kérjük, támogasson minket ebben!

Nógrádi Zoltán, elnök (Esély Móraalmi Szociális Magánalapítvány)

Gyuris Péterné, igazgató (Móra Ferenc ÁMK)

Szűcs Anikó, vezető (Zöld Közösségi Ház és Erdei Iskola)

Tóth Margit, elnök (Mozgáskorlátozottak Csongrád Megyei Egyesülete)

A Dél-alföldi Ifjúsági Szövetség (6795 Bordány, Petőfi u. 22/1.) és a **Homokháti Önkormányzatok Kistérségi Területfejlesztési Egyesülete** (6782 Mórahalom, Millenniumi sétány 16.) közös pályázatot valósít meg. A pályázat címe: „Fenntartható Homokhátság”. A projekt a TÁMOP (Társadalmi Megújulás Operatív Program) keretén belül kerül megvalósításra, 2010. augusztus 1 - 2012. március 31. között.

Az elnyert támogatás 56.746.500,- Ft, a támogatás intenzitása 100%.

A projektben közreműködő szervezet: **ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.** (1134 Budapest, Váci út 45. „C” épület, www.esza.hu).

A projekt 13 településen 40000 lakost érintve valósul meg.

A pályázat céljai közé tartozik a tanyai lakosság megismertetése a életét könnyebbé tevő lehetőségekkel, információkkal, tudással, az egészségügyi veszélyek megelőzése a hátrányos helyzetű térségi lakosok, tanyai idős emberek bevonásával. Fontos a homokhátságon legjellemzőbb devianciák megelőzése, kezelése, felismerése. A fiatalok jelentik a jövőt. Ezen vezérfonal mentén célként jelöltük meg a fiatalok felkészítését önkéntes segítő munkára. Fontos a személyes kapcsolódások erősítése a térségi lakosok között, személyek közötti kontaktusok növelése közvetlen elérések segítségével. Új célunk a kistérségi egészségügyi-szociális jelzőrendszer kifejlesztése

A projektbe bevontuk mindazon szereplőket, akik a lakosság életminőségének fenntartható javításában szerepet játszhatnak. A fejlesztés eredményeként fiatalokból álló önkéntes segítő csoportot szeretnénk létrehozni. Terveink közt szerepel 8 különböző képzés szervezése, felvilágosító előadások megtartása, felvilágosító kiadványok elkészítése, melynek eredményeként a résztvevők képessé válnak az önszervezésre, érzékenyebbé válnak a környezetük problémáira, ezzel együtt eszközöket kapnak ezek megoldására. Elindul a segítő szakemberek, egészségügyi szereplők körében egy innovatív szemléletű, egészségügyi célú együttgondolkodás. A teljes lakosságot megszólító médiakampány előtérbe helyezi a tolerancia gondolatát, a másság és az esendőség elfogadását, az egymás segítésére való képesség kibontakoztatását.

"Aki nem akar, akkor mikor tud, az ne csodálkozzon azon, hogy amikor akar, már nem tud!"

ZÁKÁNYSZÉK KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
PÁLYÁZATOT HIRDETI
A TULAJDONÁBAN
LÉVŐ, KÖZSÉGI
ÁLLATFELVÁSÁRLÓ
TELEP
MŰKÖDTETÉSÉRE
ÉS ÜZEMELTETÉSÉRE.

A pályázatot írásban kell benyújtani Zákányszék Község Önkormányzatának címezve (6787 Zákányszék, Lengyel tér 7.) postai úton, vagy személyesen a polgármesteri hivatal titkárságán, ügyfélfogadási időben.

A PÁLYÁZAT BEADÁSÁNAK HATÁRIDEJE: 2011. FEBRUÁR 28.
További információ kérhető telefonon munkaidőben: dr. Faragó Csaba (jegyző) 06 (30) 532 6306

TÁMOP-5.5.1/A-10/1-2010-0023
"Fenntartható Homokhátság"

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Rendőrségi Hírek

Közúti balesetek, hamis valuta

A karácsonyi hó elolvadt, de a tél még nem ért véget, minden héten tartogat számunkra meglepetéseket. Sajnos, többen nem fordítottak kellő figyelmet a kis mennyiségben leesett és a hideg miatt reggelre megmaradt havas utakon történő biztonságos közlekedésre. Mórahalom térségében több esetben történtek kicsúszásos, illetve koccanásos balesetek. Felhívjuk a kedves olvasók figyelmét, hogy amennyiben személyi sérüléssel balesetet szenvednek, annak részesei, vagy szemtanúi lesznek, telefonon azonnal értesítsék mind a mentőket (104-es hívószám) vagy a rendőrséget (107-es hívószám).

Ha „koccanásos” balesetet

szenvednek és személyi sérülés nem, csak anyagi kár keletkezett, akkor próbáljanak megállapodni a felelősség kérdésében. Amennyiben a megállapodás sikerrel jár, akkor nem kell a helyszínre hívni a rendőrséget.

Viszont abban az esetben, ha a két károsult közül egyik fél sem vállalja a felelősséget a baleset következtében, akkor célszerű a helyszínre kihívni a rendőrséget, akik elkészítik a helyszíni szemle jegyzőkönyvet, amelyet a biztosítók alapul vehetnek az eljárásuk lefolytatása során.

A télvíz idején több külföldi állampolgár használja ki az Erzsébet Gyógyfürdő és a térségünk által kínált pihenési lehetőségeket.

Amennyiben ismeretlen külföldi személy bármilyen indokkal arra kéri Önöket, hogy váltsanak be euro bankjegyet magyar forintra, akkor kérjük meg az idegent, hogy hivatalos helyen váltsa be külföldi pénzemét, így sem őt, sem másokat nem érhetnek kellemetlen meglepetések! Sajnos, ez év januárjában két alkalommal hamis euro bankjegyet adott át pénzváltásra egy külföldi állampolgár és mindkét esetben az értékének megfelelő összegű valódi forintot kapott a hamis pénz ellenében. A jóhiszemű pénzváltóknak már csak az a lehetőségük maradt, hogy ismeretlen tettes ellen jelentést tegyenek.

Február elejével elkezdődik a bái szezon. Sokan elgyalogolnak a helyi rendezvényekre, de vannak olyanok is, akik gépkocsival érkeznek. Mind a rendőrség, mind a lakosság számára fontos, hogy az utakon csak olyan személyek vegyenek részt a forgalomban, akik nincsenek az alkohol befolyása alatt. Mindezek elérése érdekében február hónapban a Mórahalmi Rendőrség munkatársai fokozott közúti ellenőrzést végeznek Mórahalom bel- és külterületén is.

Kérem Önöket, fogadják meg tanácsainkat!

Balesetmentes közlekedést kívánunk!

Dr. Pöcze Tünde
r. őrnagy

Lakossági kurzuson sajátíthatták el az életmentés módszerét

Az újraélesztést azonnal el kell kezdeni!

„Magyarországon azért olyan magas a szívmegeállás miatt elhunyt betegek száma, mert az emberek nagy része nem tudja, hogyan kezdjen hozzá egy újraélesztéshez. Az általunk tartott lakossági képzésen könnyen megtanulható néhány egyszerű mozdulat alkalmazásával jelentős esélyt adhatunk egy szívmegeállásban összeesett betegnek a túlélésre” – fogalmazta meg a kurzus szervező Ivánkovits László mentőtiszt.

„Munkánk során számtalan alkalommal találkozunk olyan hirtelen szívmegeállással, ahol újraélesztésre van szükség. Sajnos, az esetek észlelő emberek, hozzátartozók legtöbbször nincsenek tudatában annak, hogy milyen fontos szerepet játszik a túlélésben az idő. Tapasztalataink szerint Magyarországon leginkább az ismeretek hiánya okozza, hogy nem találkozunk lakosság által megkezdett újraélesztéssel, pedig a figyelmeztető jelek felismerése és az alapszintű újraélesztés elsajátítása nem igényel sok időt és energiát senki részéről, ugyanakkor életet menthetünk vele” - ismertette a képzés elindításának előzményeit Ivánkovits László.

A tanfolyam gyakorlati megvalósításához az ötletet követően néhány cég és Nógrádi Zoltán országgyűlési képviselő együttműködése is kellett. Az Oxyvital Kft., a Kisteleki és Mórahalmi Járóbeteg Szakrendelő és a

Csongrád Megyei Balesetmegelőzési Bizottság közös szervezésében sikerült megszervezni egy olyan kurzust, ahol minél több embert megtaníthatunk az újraélesztésre. Ráadásul, mivel a megye mind a nyolc mentőállomásának vezetői az ügy mellé álltak, egy időben tudták megtartani minden településen a tanfolyamot.

Egy személy is meg tudja csinálni

Ivánkovits Lászlótól megtudtuk, hogy a statisztikák szerint a hirtelen szívmegeállások nagy része az elsősegélynyújtó helyektől távol – lakásokban, külterületeken, tanyákon – történik, és ez a homokháti kistérségben különösen komoly problémát jelenthet. „Mórahalom térségében meglehetősen magas az újraélesztések száma, de örömmel mondhatom, hogy a sikeres újraélesztések aránya is jónak nevezhető. Éppen ezekben az esetekben van különösen nagy jelentőse az alapszintű újraélesztés alkalmazásának, hiszen a keringésmegállást követő néhány percen belül megkezdett újraélesztés akár 60 százalékkal is megnövelheti a beteg túlélési esélyeit, míg a segítség a helyszínre érkezik. Ráadásul a mostani képzésen bemutatott mellkaskompressziót és befúvást váltó módszernek a kivitelezéséhez egyetlen elsősegélynyújtó személy is

elegendő” - emelte ki.

Gyakorlat teszi...

Az I. Lakossági újraélesztési tanfolyamon rövid elméleti bevezetőt követően a résztvevők maguk is kipróbálhatták a már említett módszereket. A kurzuson elhangzott, hogy amennyiben hirtelen szívmegeállással találkozunk, első teendőnk a beteg reakciójának vizsgálata: szólításra, óvatos rázásra válaszol-e, vagyis eszméleténél van-e. Ezután a légzés és a keringést kell megvizsgálni és ha nem tapasztalunk életjeleket, azonnal meg kell kezdeni a 30 mellkaskompresszió és a 2 befúvás alkalmazását! Lényeges a mentők azonnali értesítése, lehetőleg az újraélesztés elkezdésével egy időben. A mellkaskompresszióval összekulcsolt kezekkel határozott és egyenletes nyomást kell alkalmazni a beteg mellkasának közepén – a szájon vagy orron át történő befúvásnál pedig arra kell figyelni, hogy a levegőt sikerült-e eljuttatni a tüdőbe. Ivánkovits László azt is hangsúlyozta, az újraélesztést nem szabad abbahagyni addig, amíg a mentő szakemberrel nem találkozik, de az eszméletét nem nyeri vissza, akkor a szabad, átjárható légúti biztosítása a legfontosabb, amit a stabil oldalfekvő helyzettel tudunk kivitelezni.”

Bemutatkozik a Petőfi Sándor Művelődési Ház

Színházi Esték, Tökfesztivál és Dorozsmai Napok

A Kiskundorozsma központjában található közművelődési intézményben december 21-én rendeztük meg a „Mindenkinek karácsonya” című programot, hogy megajándékozzuk a nagycsaládosokat, az óvodás- és iskoláskorú gyermekeket. A kézműves-foglalkozásokon apró ajándékokat készíthettek a gyerekek és szülők egyaránt, majd karácsonyi műsorral kedveskedtünk a résztvevőknek. Egyéb ajándékokkal is készültünk: a Vöröskereszt Klub játékokkal, a képviselő gyümölcscsel, a nyugdíjasok süteménnyel, teával és forrált borral készültek, *Szélpál Zoltán* pedig 300 adag finom vacsorát főzött, hogy ezzel is meghittebbé tegyük ezen családok karácsonyát.

Január 8-án újévi koncerttel köszöntöttük 2011-et a Király-König Péter Zeneiskola tehetséges dorozsmai növendékeinek közreműködésével.

Ebben az évben is szeretnénk minél színvonalasabb rendezvényekkel a gyerekek, középkorúak és az idősebbek kedvében járni. A nagy érdeklődésre való tekintettel folytatódik a Dorozsmai Színházi Esték programsorozata. Havonta egyszer szombatonként a megyebeli települések színjátszó társulatai mutatkoznak be színpadunkon. Egész estés kikapcsolódást ígérünk a színházkedvelőknek: januárban a csanádpalotai, februárban a szentmihályi, márciusban a

deszki, áprilisban pedig a petőfitelepi és a dorozsmai társulatok előadását láthatják az érdeklődők.

Az 1943-as doni áttörés emléke és a hősi halottak – különösen a 155 elhunyt dorozsmai katona – előtt tisztelegtünk a január 14-én rendezett közéleti kávéházzal, amelynek keretében *vitéz Dr. Török Pál Miklós*, a dorozsmai gyógyszerész nyugalmazott főgyógyásza beszélt a II. világháborúban megélt személyes tapasztalatairól. Az előadást gazdagította a korabeli jelvényekből, egyenruhából álló kiállítás.

Márciusban ismét lesz Dorozsmán Egészségnap, hiszen az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy szükség van rá. A szűrővizsgálatokat gyorsabban, szinte sorban állás nélkül elintézhetik azok, akik nem akarnak ezért Szegedre utazni. A vizsgálatok mellett orvosok, gyógytornászok, szaktanácsadók előadásait hallgathatják vagy kipróbálhatnak egy-egy egészségmegőrző terméket.

Már-már hagyomány, hogy évente-félévente a római katolikus egyházzal együtt szervezi a művelődési ház a családi napot. Egész napos programmal várjuk az érdeklődőket: kézműves-foglalkozás, játszóház gyerekeknek, íjászbemutató, arcfestés, vetélkedők, szórakoztató műsor közül ki-ki megtalálja a maga számára legmegfelelőbb kapcsolódási formát.

Tavaly egy új rendezvénnyel bővült a művelődési ház repertoárja: a Tökfesztivállal. Szeretnénk ezzel a fesztivállal hagyományt teremteni, hiszen a környéken nincs hasonló rendezvény. A kiállítók az ország minden pontjáról érkeztek, hogy bemutassanak minél több és érdekes tökfajtát. Nagy sikert aratott a tökös ételek versenye: rengeteg tökből készült étel megkóstolására és receptjének megismerésére nyílt lehetőség. Az iskolások töklámpást és szalmabábukat készítettek, a legügyesebbek értékes díjakat is nyertek. Idén kétnaposra tervezzük a Tökfesztivált, melyet október második hétfőjén rendezünk.

a tökfesztivál vagy a karácsonyi ünnepség alkalmával finom ételekkel kedveskedhettünk a rendezvényre ellátogatóknak. A kemence családi rendezvényekre is kibérelhető.

Állandó kiállításunk, a kovácsműhely tárgyai, eszközei *Deák György* dorozsmai kovácsmester műhelyéből származnak, amelyet a mester családja ajánlott fel a település részére. Havonta új időszak kiállítást is rendezünk, főként helyi amatőr alkotók munkáiból.

A művelődési házban nyugdíjas klub és a tavaly 25. születésnapját ünneplő kézimunka szakkör is működik. Egy éve alakult meg színjátszó csoportunk, amelynek tagjai

Templomunk védőszentje Keresztelő Szent János, akinek ünnepe június 24-én van, ezért ekkor tartjuk a búcsút és a Dorozsmai Napokat. Rendszerint egész hétfőig, péntektől vasárnapig tartó rendezvényt szervezünk, idén immár tizenharmadik alkalommal. Ekkor adjuk át a Dorozsmaért Emlékérmeket, és a Mecénás Díjat, amelyről mindig az előzetesen összehívott civil szervezetek döntenek. A díjakat olyan emberek kapják, akik kimagaslóan sokat tevékenykednek településünkért. Szabadtéri programokkal és koncerttel várjuk az érdeklődőket, igyekszünk minden korosztály igényét kielégíteni.

Természetesen nyáron sem pihe-nünk, az iskola befejeztével különböző táboroknak ad helyet a művelődési ház: tánc-, napközi és angol nyelvtáborok közül választhatnak a gyerekek és a szülők. Tavaly épült egy alföldi bübös kemence a művelődési ház udvarán, amely nemcsak látványos, de praktikus is:

nagy lelkesedéssel készülnek egy-egy bemutatóra.

Dorozsma egyik nevezetessége a már Dankó Pista által is megénekel szélmalom, mely szépen felújított épületében áprilistól októberig várja a látogatókat.

Ha van egy jó ötlete, gondolata – jöjjön el hozzánk, beszéljünk meg és valósítsuk meg közösen!

Köszönettel vettük olvasóink visszajelzését, akik felhívták figyelmünket a lapunk előző számában rosszul szereplő címerre.

A sajnálatos technikai probléma miatt fordítva megjelent nemzeti címerért minden olvasónktól elnézést kérünk.

a szerkesztők

Képviselői segítségével módosították a jogszerűtlen döntést

Újra dolgozhatnak az elbocsátott postai kézbesítők

A tavaly januárban rendkívüli felmondással elbocsátott dolgozók és a Magyar Posta Zrt. között megszületett peren kívüli megállapodás értelmében az azonnali hatállyal kirúgott postai kézbesítők újra munkába álltak Szegeden és Csongrádon.

Az ügy előzménye, hogy a Magyar Posta dolgozóit tömörítő Kézbesítők Szakszervezete 2009. december 22–23-án sztrájkolt tartott annak érdekében, hogy a társaság által értékesített üdülők és a budapesti Krisztina körúti Postapalota, valamint a Szugló utcai székház eladásából és elidegenítéséből származó bevételből minden dolgozó egyszeri százezer forintot kaphasson. A Magyar Posta jogalap nélkülinek tekintette a munkabe-

szüntetést és még a sztrájk ideje alatt a bírósághoz fordult, ugyanakkor 2010. január 7-én országszerte elbocsátotta a szakszervezeti tisztségviselőket, szám szerint 29 főt.

A megyei munkaügyi bíróságok első fokú ítéletükben minden esetben jogszerűtlennek ítélték a munkáltató intézkedéseit. Ennek következtében tavaly nyáron a Magyar Posta új vezetése felülvizsgálta az előző vezetés korábbi döntéseit.

A Kézbesítők Szakszervezetével ezután kezdeményezett egyeztetésen sikerült megállapodni a jogszerűtlen elbocsátások rendezéséről - erről a megyei napilapot a Kézbesítők Szakszervezetének elnöke tájékoztatta. *Tusz Ferenc* azt is hozzátette, komoly segítséget jelentettek nekik *Nógrádi Zoltán* fideszes országgyűlési képviselő parlamenti interpellációi, aki a Magyar Posta Zrt. diktatórikus vezetési stílusáról, a Munka Törvénykönyvének megsértéséről és a szakszervezeti tisztségviselők Európa-szerte példátlan elbocsátásáról beszélt az Országgyűlés előtt.

A peren kívüli megegyezés értel-

mében a Magyar Posta az elbocsátott dolgozókat 2010. szeptember 15-étől eredeti munkakörükbe visszahelyezte, elmaradt munkabéruket pedig kifizette. A tíz Csongrád megyei – nyolc szegedi és két csongrádi – dolgozó közül tavaly szeptember 15-én nyolcan tértek vissza korábbi munkájukhoz, a másik két munkatárs időközben másutt helyezkedett el. „Bár a kézbesítők tavaly szeptember 15-e óta dolgoznak újra, a nyilvánosságot csak azért most tájékoztatjuk erről, mert mostanra zárult le az elbocsátással kapcsolatos összes peres ügy – mondta el a megyei napilapnak *Hegedűs Gábor*, a Kézbesítők Szakszervezetének ügyvivője.

Játékbabák gyűjtője és készítője

Egyedi, több száz darabból álló babagyűjteményének néhány jeles képviselőjét mutatta be kiállításán a mórahalmi Aranyzöm Rendezvényházban január utolsó heteiben Brunkau Erzsébet babagyűjtő, -készítő és kézműves.

A délvidéki Gombosról származó Erzsébet gyermekkorától vágyakozott a babák után, de nem engedhették meg maguknak a drága játékokat, így szinte minden társának egyszerűbb, olcsóbb anyagokból varrott babái voltak – tudtuk meg tőle. A kiállításon látható volt az iskola 1. osztályából megőrzött textília, melyen varrni, hímezni tanult. Amikor 1969-ben Németországba került, egy Fekete-erdei kirándulás alkalmával találkozott olyan ottani népviseletbe öltöztetett babával, amely első pillantásra lenyűgözte. Ez az érdeklődés indította el őt a babagyűjtés

felé. Ennek során először az üzletekben vásárolt babákat öltöztette fel saját ízlése szerint varrott ruhákkal, majd önállóan is elkezdett babákat készíteni. Egyre szaporodó gyűjteményének különleges darabjai a világszerte korlátozott számban forgalmazott, egyedi stílusú babák lettek.

Amikor a hazatérés mellett döntött, több száz – főként népviseletbe öltöztetett – babát egy németországi múzeumnak ajándékozott.

Az 1990-es évek elején a férje ajánlására vett részt egy babakészítő tanfolyamon, ahol elsajátította a porcelánbabák készítését (égetését, díszítését,

festését) és a papírmásé technikát. Azóta nemcsak gyűjti, de saját maga készít is babákat. „Az igazán művészi babakészítéshez az ember anatómiáját éppen úgy fontos ismerni, mint a különféle népviseleteket” - mondta *Brunkau Erzsébet*. Az elkészített babáknál azonban fontosnak tartja, hogy ezen kereteken túl tükrözzék az ő elképzeléseit, ötleteit is.

Egy-egy babát négy-öt nap alatt készít el; ennyi idő kell „az öntéstől a felöltöztetésig”. A ruhákat, viseleteket lábbeliket és kiegészítő kelleket különböző albumokból leste el, de igyekszik beszerezni az eredetihez leginkább hasonlító anyagokat, hiszen a szemek és a haj kivételével mindent saját kezűleg készít a babákon.

A babák közül sokat elajándékozott már az évek során. Gyakran kaptak belőlük a látogatóba érkezett gyerekek, de szép emlék a volt munkatársaknak meglepetésként készített mives darabok felidézése is. Mint elmondta, mórahalmi családi házában több szobát tölt meg a babagyűjtemény, melyet rendszeresen látogatnak ott is az érdeklődők.

A kiállítást megnyitó *Csányi László* köszöntőjében példaeértékűnek nevezte Brunkau Erzsébet lelkesedését és munkakedvét. Mórhalom alpolgármestere kiemelte, mennyire fontos egy település számára az aktív élettel élő, alkotó tevékenységet folytató nyugdíjasok jelenléte és bekapcsolódása a város közösségének életébe.

MEGHÍVÓ

Szeretettel hívjuk a homokháti térség mikro- és kisvállalkozásainak képviselőit **VÁLLALKOZÓI FÓRUMUNKRA**, melyen az Új Széchenyi Terv pályázati lehetőségeiről tartunk tájékoztatót.

A fórum időpontja: 2010. február 17. 18 óra, helyszíne: Aranyzöm Rendezvényház.

A térség gazdaságfejlesztése érdekében számítunk minden érintett szíves megjelenésére!

Nógrádi Zoltán
országgyűlési képviselő

Kert-Gazdaság

Idejében szólunk!

Innováció, teljesítmény, biztonság a Móra-Input Kft. vásárlói részére Új kihívások és feladatok a zöldség- és gyümölcs termesztők számára, különös tekintettel a megváltozott ökológiai körülményekre.

„Mert szinte olly szükséges a kert-elváló bánáshoz az értelem és tudomány:

mint az emberi testnek orvoslásához, a mint Xenophon bizonyította: Hogy a Gazdaembernek, Kertésznek, és az Orvosnak egy hivatalok vagyon abból:

Hogy mindent idejében végezzen el.”

*Lippay János:
Pozsoni Kert 1664.*

Talajjavítás talajbaktérium készítményekkel és ásványi pumicittal

A tavaszi növények vetését, ültetését veszélyezteti a magas talajvízszint, vagy a belvíz-borítottságból adódó nagymértékű oxigénhiány. Ennek következménye a talaj biológiai tevékenységének megszűnése. A talajok visszaulednek, talajszerkezet-roncsolódás megy végbe. A víz elvonulása, illetve a talajvíz visszahúzódása következtében a tápanyagok főleg a nitrogén, kálium, kalcium és mikroelemek a talajból kimosódnak. Az élettelen, levegőtlen talajban oxigén hiányában anaerob folyamatok indulnak be és a szulfátionok is redukálódnak. A talajban lévő szerves növényi maradványokból a szulfát ionok hatására kénhidrogén és metán redukálódnak. Ez a káros talajtevékenység már nem a kultúrnövényeinknek kedvez, hanem olyan szaprofita gombáknak, mint a fuzárium. A szerkezetében meg-

romlott talajban nincs mikrobiális élet, ha ezekbe műtrágyát juttatunk, akkor ezek felvehetősége nem jön létre a növény számára. A nitrogén műtrágya a levegőtlen talajban a denitrifikáló baktériumok hatására visszabontódik elemi nitrogénné, amely anélkül, hogy hasznosulna, a talajból gáz formájában a levegőbe elillan. Talajainkat szerkezetileg és biológiailag is meg kell javítani!

A 2010-2011. évben olyan talajszerkezeti, talajvédelmi problémákkal kell szembenéznünk, amit pillanatnyilag még kellően fel sem tudunk mérni. A termőföldjeinket borító belvíz következtében a talajszerkezet tönkremenése és a talajélet megszűnésén túlmenően gazdaságosan nem tudunk növényt termeszteni az oxigén hiánya miatt. A talaj által elnyelt oxigénnek megkülönböztetett jelentősége van az elemek körforgásának gyorsításában, az energiaszerző folyamatok hatékonyabbá tételében, a talajban lévő élőlények környezetének mérgeztelenítésében. Az oxigén a növényi szárazanyagképzésben fontossági sorrendben a harmadik helyen áll.

A vízborítottság és a talaj vízzel való telítődöttsége megakadályozza a rhizoszférában a hasznos aerob mikroorganizmusok és a gyökérlégzés oxigén ellátottságát. További bajok forrása, hogy oxigén hiányában az anaerob káros mikroorganizmusok veszik át az életteret, amelyek egyrészt mérgezik a talajt és a növényt, és káros redukciókat indít be. Felvehetetlenné teszik a talajban lévő tápanyagokat, átalakítják azokat nem hasznosuló anyaggá, vagy pl. a bevitt nitrogén műtrágyát visszaredukálja nitríté (N₂) amely a talajból elillan a légkörbe. A gyökerek növekedése és szárazanyag képzése lelassul, felborul a növény hormonális egyensúlya, mivel megszűnik a gibberellin, az auxin, és az ebből képződő indolecetsav, amely a gyökérlégzést gyorsítja. A gyökérszónában toxikus termékek szabadulnak fel, a gyökerekben autotoxinok keletkeznek. Az oxigénhiány miatt fellépő anaerob folyamatok energia igényesek és a növény anyagcserejéhez és növekedéséhez szükséges ATP képzését teljesen megszünteti.

A termőföldet borító belvíz károsításnál van még rosszabb károsító tényező, az alulról feltörő talajvíz. A fent említett talajvíz borítottságból adódó talajszerkezet rombolás, tápanyag-kimosódás, oxigénhiány, az anaerob folyamatok beindulása, a talajélet rombol és tápanyag felvételt gátló káros folyamatok létrejötte ez esetben is ugyanúgy fennáll. A felsorolt károsításon túlmenően a talajvíz tartós jelenléte a gyökérszónában vagy a talajfelszínen újabb talaj- és növényvédelmi problémákat gerjeszt. Az alulról felszínre törő talajvíz a 20-25 éve gyártásból kivont és nem használt csávázószerek, talajfertőtlenítő szerek, gombaölő szerek gyomirtó szerek (triazin) hatóanyagait hozza fel a gyökérszónába vagy az fölé. A talajvíz lehűződése után ezek a nem kívánatos hatóanyagok kötődnek a talajkolloidokhoz, ezáltal mérgezik a talajéletet, a növényi gyökérszónát és gyökereket. A talajvízzel ellentétben ezeknek jelentős része nem húzódik vissza. A talajvíz vagy belvíz nyomása alól fokozatosan felszabaduló területeket ennek függvényében fokozatosan állítjuk vissza a művelésbe. Egyes területeken ez már most megkezdődik, más területeken a víznyomástól függően csak később, lehet, hogy csak a nyár folyamán. A természet beindítása szóba sem jöhet különböző talajjavítási módok alkalmazása nélkül.

A talajjavítás kétirányú: mechanikailag és biológiailag hasznos mikroorganizmusokat tartalmazó mikrobiológiai készítménnyel.

Mechanikai: szerves trágya, tőzeg és Pumicit felhasználásával. Legjobb megoldás ezek kombinációi. A természetst azonnal el kell kezdeni, ahogy a talajra rá lehet menni, ezért nem biztos, hogy minden mechanikai talajjavítást meg tudunk kezdeni. Azt majd a lehetőségekhez mérten az év folyamán a vetésforgó függvényében máskor is el tudjuk végezni. A mechanikai talajjavítás anyagai nagytömegűek, nagy szállítási- és kijuttatási-energia igényűek. Amit azonnal el tudunk végezni az a biológiai talajjavítás, mikrobiológiai fermentációs készítménnyel.

Talajjavítás talaj- és növényélet serkentő hasznos mikroorganizmusokat tartalmazó fermentált mikrobiológiai készítménnyel

Kora tavaszi feladatunk, hogy talajaink újra életre keljenek, megjavuljon a talajszerkezet, helyreálljon és növeljük a talaj tápanyag szolgáltató képességét, növeljük a talajba bevitt szerves és szervesen tápanyagok feltáródását és a tápanyag hasznosulását. Erre a célra a legújabb fejlesztésű, nagy hatékonyságú mikrobiológiai készítményt használunk, ez a Natúr Mikro. Ez a készítmény összetett feladatokat lát el a talajban. A talajélet helyreállításán túlmenően közvetve és közvetlenül is hat a növényéletre. Olyan nagy xilánáz enzimaktivitású baktériumtörzset is tartalmaz, amely hidegtűrő, így már ősszel és kora tavasszal megkezdődik a talajba bedolgozott növényi szár- és levélmaradványok cellulóztartalmának lebontása. Nagyon fontos, hogy a talajban található növénymaradványok nemcsak cellulózt tartalmaznak, hanem a gyökér és gyökérnyak félig fásodott részei lignin tartalmúak. A Natúr Mikro egyedülálló olyan készítmény, amelyben két ligninbontó gombatörzs is van. Kiemelt fontosságú, hogy a növényi gyökérmaradványok ligninbontók hiányában lassan elrothadnának és életteret biztosítana a szaprofita életmódú fuzárium gombának. Ezzel szemben a növényi gyökér, amely lignint tartalmaz, a ligninbontók hatására lebontásra kerül, így a gyökérlakó kórokozónak – fuzárium, verticillium, pitium, rizoktónia – élettere megszűnik. A lignin humuszalkotó, így tápanyag-gá és talajjavítóvá válik. A Natúr Mikro által lebontott cellulóz- és lignin-anyagok növelik a talaj szerves kolloid mennyiségét, ezáltal a laza homoknak javul a szerkezete, a nagy kolloidtartalmú agyag talajnak csökken a talajkötöttsége és talajellenállása. A talajban lévő szerves kolloidok ellentétes elektromos töltésűek a vízmolekulákkal szemben, ezért a szerves kolloidok vízburokkal veszik magukat körül, így az aszály idején javul a talaj vízmegtartó és vízszolgáltató képessége.

A Natúr Mikro tartalmaz 3 nit-

rogénkötő, 3 foszformobilizáló és 1 cellulózbontó baktériumtörzset, valamint 1 cellulózbontó és 2 ligninbontó gombatorzset. Korábban gondot okozott a termelők számára, hogy talaj- és növény-egészségügyi szempontból, hatásfokozás céljából a Trichoderma asperellum gombaspórát tartalmazó Trifender készítményt együtt szerették volna alkalmazni a talajbaktérium-készítménnyel. A kettő együttes használatát nem javasoltuk, mert a Trifenderben lévő Trichoderma és a baktérium-készítményben lévő Pseudomonas fluorescens baktériumtörzset egymás antagonistái, így együttes használatuk nem lehetséges. Az új Natur Mikro készítmény igen nagymennyiségű Trichoderma gombaspórát tartalmaz, viszont kihagyták belőle a Pseudomonas fluorescens baktériumtörzset. A Natur Mikro készítményben lévő gombaspóra így további növényvédő mellék- és főhatást fejt ki.

Növényvédelmi mellékhatások:

Antibiotikus hatású anyagok termelése a kórokozó gombák ellen a növényi gyökerek körül elfoglalja a kórokozó gombák életterét. A fitotoxikus vegyületeket közbősíti a talajban, hormonszerű anyagokat termel, lényegesen növeli a gyökértömeget, növekszik a betegség ellenállóság és a termésmennyiség. Felhasználása kertészeti kultúrában 30 liter/ha, vagy 10 liter/ha + 5 liter/ha Amalgerol.

Amalgerollal kijuttatva megszűnik a talajjutság és megszűnnek a monokultúras természetből adódó káros hatások. Kevesebb műtrágyára és növényvédő szerre lesz szükség. Ökológiai (bio) természetben is ajánlott és engedélyezett.

Talajjavítás Pomicittal

Termelői tapasztalataink a Pomicit talaj- és növénykondicionáló hatásáról:

Gyulai paprikatermesztő kötött talajon a sokéves monokultúras paprika-termesztés következtében elérkezett arra a pontra, hogy a sokkal igénytelenebb hegyes erős zöldpaprikát sem tudta már termelni. Talajvizsgálatot végeztünk és megállapítottuk, hogy a toxikus hatású elemek, a nátrium, a klór és a szulfát toxikus szintű mértékűvé növekedtek.

A makroelemek feldúsulása is olyan mértékű volt, hogy a talaj EC értéke a felső határ több mint kétszeresére növekedett. Két választási lehetőség adódott: a termesztést abahagyni vagy talajjavítást végezni. Olaszliszkáról hozattunk zempléni

Pomicitet, ez bedolgozásra került a talajba közvetlenül az ültetés előtt. Két hónap múlva ugyancsak talajmintát vettünk, amelyet az előző mintához hasonlóan azonos talajlaborban azonos vizsgálati eljárással végeztünk el a szarvasi főiskolán.

A vizsgálati eredményeket összehasonlítottuk, amely egyértelműen bizonyította, hogy az összes paraméter megjavult és bármilyen igényes kertészeti kultúrához optimális értéket mutatott. Termelőnk a talajjavítás után négy év óta folytat zavartalan magas szintű monokultúras paprikatermesztést.

Domaszéki termelőnk laza barna talajon üvegházban kigyóuborkát termesztett. A jól beállt uborkaállomány először cink- és mangán-hiányt, majd később teljes tápanyag-hiányt mutatott. Az állomány látványosan és gyorsan kezdett tönkremenni, nem kórtani, hanem élettani okokból. A gyors talajvizsgálatból megállapítottuk, hogy az össz-só feldúsuláson túlmenően példátlanul magas szulfát feldúsulás is végbement. Az optimális szulfátmennyiség a talajban segíti a nitrógen-felvételt a növény számára. A nevezett termelőnk azonban igen magas szinten dúsult fel a szulfáttal, amelynek következtében a talajkolloidok lekötött helyeit a szulfátionok lekötötték. Ezzel minden más tápelem ionjait kiszorították, így lehetetlenné tették azok felvételét a növény számára, és emiatt a növény „éhenhalt”. Pomicit betérésével és annak bedolgozásával javítottuk meg a talajt. Új ellenőrző talajvizsgálatot már nem végeztünk, mert feltűnően látszott a javító hatás, a bőséges uborka-, paprika- és paradicsomtermés önmagáért beszélt. Csak első osztályú termékek voltak, uborkánál nem volt görbült termés, jó volt a növény egészségügyi állapota, jó volt a pulpon tarthatóság és feltűnően jó volt a paprika, paradicsom és uborka íze. Paradicsomnál volt módunk kontroll érzékszervi bírálatot végezni. A pomicites talajban termesztett paradicsom keménysége, a paradicsomhús tömörsége, gyönyörű színe, a kőzetgyapotban termesztett paradicsommal nem volt összehasonlítható a pomicites kezelés javára.

Ásotthalmon nagyon rossz minőségű, nagyon laza, szerkezet nélküli homoktalajon hasonlítottuk össze azonos fajtájú hajtattott paprikát a pomicites talajban termesztett hagyományossal szemben. Végeredmény: kétheti koraiság fokozás, nagyobb terméshossz és termésát-

mérő, nagyon finom ízanyagok, jó növénykondíció.

Szabadföldi természetben Ásotthalmon egy másik termelőnk még gyengébb, szerkezet nélküli homoktalajon sárgarépa- és petrezselyem-termesztésben próbáltuk ki a Pomicitet. Ez a talaj azonban annyival még rosszabb volt a többinél, hogy rendkívüli mértékben fertőzött volt nematódákkal – fonálféreggel. A nyári sárgarépa-veetés a nagy szárazság és hőség idejére esett, amelyet a növényállomány nem sínylett meg.

Tapasztalatunk: a pomicites talajban – a kotrollhoz képest – egyöntetűen és gyorsan kelt ki a sárgarépa, teljes mértékben kisorolt az állomány, amikor a kezeletlen kontrollterületen még el sem kezdődött a kelés. További tapasztalatunk, hogy a nematódákkal erősen fertőzött talajban fonálféreg-mentes maradt az állomány a betakarításig, a szárazságot jobban tűrte, kórtani és élettani problémák nem léptek fel. Az említett példákön túlmenően teljesen egészséges talajban is célszerű a Pomicit használata, mert a talajt nemcsak mechanikailag, hanem biológiailag is javítja. A talajnedvesség hatására a Pomicit magas szilícium- és kálium-tartalma lassan, fokozatosan kioldódik, egymással a talajban reakcióba lép és KH₂SiO₃, azaz metakavasav képződik. Ez meghatározó elem a növényi szárazanyagképzésben, tehát közvetlenül terménynövelő hatású. A többi makro- és mikroelemekkel együtt talaj- és növénykondicionáló, talajszerkezet javító. A túl kötött és túl laza talajokban is jól érvényesül talajszerkezet-javító hatása a talaj- és növénykondicionálás mellett.

Holt talajainkat éllesszük újjá, jó talajainkat pedig tegyük még jobbá a magas mikro- és makroelemeket tartalmazó természetes képződésű ásványi Pomicittal!

Fejes- és kelkáposzta, karfiol, karalábé és kínaikezel növénykondicionálása

1. Kiültetés után közvetlenül Plantafosz Universal 3 liter/ha + Amalgerol 2 liter/ha csepegtető öntözéssel. Mikroszórófejes kijuttatás esetén Plantafosz Universal 5 liter/ha + Amalgerol 3 liter/ha.
2. Kiültetés után 8 nap múlva Plantafosz Réz 3 liter/ha + Plantasol 2 liter/ha + Amalgerol 2 liter/ha levélpermetezés
3. Fejesedés kezdete Plantacal 3 liter/ha + Kenes Bór 3 liter +

Amalgerol 2 liter/ha levélpermetezés

4. Fejesedés Plantafosz Universal 3 liter/ha + Amalgerol 2 liter/ha, karfiol esetén + 3 liter/ha Kenes Bór levélpermetezés
5. Fejesedés Plantafosz Réz 3 liter/ha + Kenes Bór 3 liter/ha + Amalgerol 2 liter/ha
6. Szedés előtt 2 héttel Plantacal 5 liter/ha levélpermetezés

Fejessaláta, jégسالáta kondicionálása

1. Kiültetés után 0,2%-os Plantafosz Universal + 0,2% Amalgerol levélpermetezés
2. Kiültetés után 2 héttel 1,5 dkg/négyzetméter Kalcium-nitrát fejtrágyaként vagy tápoldatként mikroszóróval
3. Lompra permetezéssel 0,3%-os Plantafosz Universal + 0,3%-os Amalgerol
4. Natur Biokál 01 2,5-3% lombra permetezés, fejesedés és rizoktónia elleni védelem 8 naponta váltogatva a Plantafosz Universalal
5. Amennyiben Natur Biokállal együtt permetezünk ki az Amistart a lombra, akkor a Natur Biokál töménysége 1 %-os, az Amistar töménysége 0,05% lehet a perzselés elkerülése érdekében
6. A fejesedő állományt megtámadhatja a rizoktónia, amely ellen a boscalid lassú lebomlása miatt a hatékony Signum Magyarország nincs engedélyezve! A mechanikai sérülés nyomán megtámadhatja a botritis, mindkettő ellen 3%-os Natur Biokál permetezés lombra lehetőleg háti motoros ventilátoros permetezőgéppel úgy, hogy bőven jusson a talajra is

Káposztafélék és saláta kiültetése előtt a talajra permetezünk 10liter/ha Natur Mikro + 5 liter/ha Amalgerol amelyet a talajba bedolgozunk. Tápkockás palántákat kiültetés előtt 0,3% Plantafosz Universal + 0,5% Amalgerol oldattal felszívjuk.

Káposztafélékben és salátában bagolylepke és lepkehernyók ellen 2011-től engedélyezett szer az Affirm.

Talajaink réz, cink, bór ellátottsága rendkívül gyenge, így az enzimeképződés és a hormonképződés gátolt. 0,5% Csöpp Mix + 0,5% keserűsítő 2 hetente.

Görög Zoltán
Tel: (30) 4799 343

6782 Mórahalom, Szent László park 4. tel.: (+36) 62/281-039
furdo@morahalom.hu www.erzsebetfurdo.morahalom.hu

Karnyújtásnyira Szegedtől! **Erzsébet**
Mórahalmi Gyógyfürdő

Szaunázás a'la nature

A szauna meztelenül történő használata nagy múlttal rendelkezik, sőt a szaunát egyáltalán nem arra találták ki, hogy felöltözve ücsörögjünk a forróságban. A szaunázás szerelmesei és szakértők sem vitatják, hogy lehetőség szerint a szaunát ruha nélkül érdemes használni. Erre most már a mórahalmi gyógyfürdőben is lehetőségünk nyílik, hiszen külön szaunablokkot alakítottak ki erre a célra.

Magyarországon is egyre elterjedtebb és elfogadottabb, hogy szaunázás közben nem viselünk ruhát, fürdőruhát. Nem arról van szó, hogy azok, akik meztelenül vagy egy szál fürdőlepedőben ülnek be a szaunába szívesen mutogatják magukat, csupán tisztában vannak a hatásokkal. Az izzadás során a szervezetből természetes úton távoznak mérgeanyagok, a szaunázás ezt a természetes folyamatot fokozza. Fürdőruha viselésével viszont megakadályozzuk a test párolgását, emellett a fürdőruhák nagyrészt műszál anyagból készülnek, ami nem a legideálisabb viselet egy 90-95 Celsius fokban kabinban.

A Szent Erzsébet Mórahalmi Gyógyfürdő fürdőruha nélküli szauna részlegén a szaunázás szerelmeseinek külön szekciót alakítottak ki pezsgőmedencével, tró-

pusi élményzuhannyal, infra-, és bio szaunával, valamint egy udvari orosz szaunával, ahol akár a teraszra hulló hóban is „megfürödhetnek” a vendégek. A fürdőruha nélküli szaunablokk külön belépőjeggyel vehető igénybe, melyhez letéti díj ellenében fürdőlepedőt is biztosítanak. Ha ragaszkodunk saját törölközőnkhez, akkor kedvünkre használhatjuk azt is, viszont figyeljünk rá, hogy elég nagy legyen, amikor leülünk a padra, minden részünk és végtagunk alá jusson belőle elég. Anyagát tekintve fontos, hogy minél kevesebb műszál tartalmazzon.

A szakemberek szerint a fürdőruha nélküli szaunázásnak több javallata is van, hiszen a fürdőruha akadályozza az izzadást, lassítja a keringést, ráadásul mindenféle mérgező anyagok kerülhetnek belőle a bőrünkre izzadás közben, amit előzőleg például a medencében szedtünk magunkra. Tudni kell, hogy a ruha alatt a bőr nem csak izzad, hanem pállik is egyszerre és ez bizonyos bőrtípusú embereknek akár ekcémát is okozhat. Fontos, hogy bőrünkről minél nagyobb felületéről minél könnyebben tudjon elpárologni az izzadság.

A meztelenség a szaunázás esetében tehát nem naturizmus, csupán rendeltetésszerű használat!

Természetesen a meztelen szauna vendégeinek saját illemszabályait, szokásait is figyelembe véve kiemelten és hangsúlyozottan tilos megbotránkoztató, szexuálisan kihívó viselkedés. Sokan, akik idegenkedtek ettől a meztelenségtől, szép lassan megszokták és megéreztek a fürdőruhás és a fürdőruha nélküli szaunázás közötti különbséget. Szégyenlősebbnek talán megnyugtatósképpen annyit, hogy kevesebben nézik meg őket itt, mint fürdőruhában a strandon. Egyébként a fürdőruha nélküli szaunában teljesen elfogadott az

is, hogy a férfiak a derekuk köré, a hölgyek pedig mell fölött megkötött szaunalepedővel szaunázzanak.

Akik mégis inkább fürdőruhában szeretnének szaunázni a mórahalmi fürdőben, azok az új szaunavilágban 8 szaunából válogathatnak kedvükre, melyeket külön díj megfizetése és egyéb korlátozás nélkül használhatnak. Itt gőzkabin, finn-, aroma-, és infra szaunák, jégkása kút, csobbanó medence, Kneipp-medence és nyugágygal felszerelt pihenőterület várja a kikapcsolódni vágyókat.

A szaunapark mellett a lehetőségek tárháza óriási, hiszen a nemrégiben átadott fedett gyermekfürdőnek köszönhetően télen is 14 beltéri és 2 kültéri medence fogadja a fürdőközönséget. Az élményrészleg a család minden tagjának kellemes kikapcsolódást biztosít. A szórakoztatás eszközei a sodrófolyosó, vízesésfal, pezsgőpadok, dögönyözők és buzgárok, valamint a 2 beltéri csúszda. Amíg a gyerekek a kalandmedencében pancsolnak, csúszdázhatnak vagy a játszóházban játszanak, addig a szülők végre ellazulhatnak a relax pezsgőmedencében, szaunázhatnak, úszhatnak vagy masszázssal kényeztethetik magukat.

Fogadóóra
Nógrádi Zoltán
az Ön országgyűlési képviselője

ZÁKÁNYSZÉK
FEBRUÁR 16., SZERDA 18 ÓRA
MŰVELŐDÉSI HÁZ

RUZSA
FEBRUÁR 23., SZERDA 18 ÓRA
MŰVELŐDÉSI HÁZ